

International Conference on Linguistics, Literature And Translation

International Conference on Linguistics, Literature And Translation - double-blind peer-reviewed, monthly, open-access proceeding published to get excellence on Research and Development. It publishes high-quality articles across the breadth of linguistics, literature and translation research. With its uniquely broad coverage, all articles are free to access across the globe, allowing authors to share their research and maximise its impact. The boletin on Linguistics, Literature And Translation is led by expert international editorial board members who take an objective approach to peer review, ensuring each research paper is reviewed and evaluated on its own scholarly merits and research integrity. Joining your work in the International Conference of Linguistics, Literature, and Translation means you will receive prompt and reliable publishing and a global platform for your research to reach its full potential.

IJODIY QOBILIYATLAR VA KREATIVLIK TUSHUNCHALARINING PEDAGOGIK TAVSIFI

*Odamboyeva Mehribon Norimon qizi-
Urganch RANCH texnologiya Universiteti Pedagogika
mutaxassisligi 2-kurs magistranti.*

Annotatsiya: Mazkur tezisda ijodiy qobiliyatlar va kreativlik tushunchalarining pedagogik mazmun mohiyati tavsif qilinadi. Pedagogikada qobiliyat va xarakter xususiyatlar doimo yonma yon parallel holda ishlatiladi, biri- birini taqozo etadi. Ushbu tezisda ham Pedagogik nuqtai nazardan ijodiy qobiliyatlarning va kreativlik tushunchalarining ahamiyati, ularni rivojlantirish omillari hamda pedagogik yondashuvlar va metodlar haqida batafsil ma'lumotlar berib o'tilgan.

Kalit so'zlar: qobiliyat, kreativlik, xarakter, pedagogik yondashuv, metod, ijodiy fikrlash

Аннотация: В данной диссертации раскрывается педагогическое содержание понятий «творческие способности» и «креативность». В педагогике способности и черты характера всегда используются параллельно, взаимообуславливая друг друга. В данной диссертации также представлена подробная информация о значении творческих способностей и понятий «креативность» с педагогической точки зрения, факторах их развития, а также педагогических подходах и методах.

Ключевые слова: способности, креативность, характер, педагогический подход, метод, творческое мышление

Abstract: This thesis describes the pedagogical content of the concepts of creative abilities and creativity. In pedagogy, abilities and character traits are always used side by side, requiring each other. This thesis also provides detailed information about the importance of creative abilities and concepts of creativity from a pedagogical point of view, the factors of their development, as well as pedagogical approaches and methods.

Keywords: ability, creativity, character, pedagogical approach, method, creative thinking

Kirish. Qadimdan Pedagogika va Psixologiya fanlari ajralmas tarzda tasnif qilingan. Shaxsning xarakter-xususiyatlari va qobiliyatlari uning kamol topishida, jamiyatda o'z o'rnini egallashga ko'makdosh bo'la oladigan muhim omillardan hisoblanadi. Umuman olgan "Qobiliyat – insonning shaxsiy salohiyati, imkoniyatlari hamdir". Qobiliyat bilimdan keskin farq qiladi. Bilim mutolaaning mahsuli, qobiliyat esa yillar davomida mashaqqatli mehnatning samarasi hisoblanadi.

Asosiy qism. Ijodiy qobiliyatlar va kreativlik tushunchalarining mohiyati. Ijodiy qobiliyatlar insonning yangi, noyob va samarali fikrlar, g'oyalar yoki mahsulotlar yaratish qobiliyatini anglatadi. Kreativlik esa shaxsning muammolarni yangi yondashuvlar bilan hal qilish va o'z fikrini yangicha ifoda etishdagi ijodiy jarayonidir.

Pedagogik nuqtai nazardan ijodiy qobiliyatlarning ahamiyati. Ta'lim jarayonida ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish o'quvchilarning mustaqil fikrlash, muammolarni tahlil qilish va yangi yechimlar topish qobiliyatlarini oshirishda muhim o'rin tutadi. Bu esa shaxsning shaxsiy va ijtimoiy hayotdagi muvaffaqiyatlariga bevosita ta'sir qiladi. Kreativlik va ijodiy qobiliyatlarning rivojlanishi omillari. Ijodiy qobiliyatlarning shakllanishi va rivojlanishida ta'lim muhitining qulayligi, o'qituvchining pedagogik mahorati, ta'lim metodlari va didaktik vositalarning roli katta. Shuningdek, psixologik xavfsizlik, motivatsiya va shaxsiy erkinlik ijodiy jarayonni qo'llab-quvvatlaydi.

Ijodiy qobiliyatlar va kreativ fikrlash insonning jamiyatdagi mavqeyini oshirishda juda muhim rol o'ynaydi. Ijodiy fikrlash insonlarga murakkab muammolarga innovatsion yechimlar topishga yordam beradi. Bu jamiyatda hurmat va e'tirofga sazovor bo'lishga olib keladi, chunki odamlar yangi, foydali va samarali fikrlarni qadrlashadi. Kreativlik ish va ta'lim sohasida ham katta ustunlik beradi. Yangi usullar, mahsulotlar yoki xizmatlarni yaratish orqali inson o'zining professional mavqeyini ko'taradi va boshqalardan ajralib turadi.

Ijodiy qobiliyatlar orqali inson o'z fikrlarini aniq va ta'sirli ifoda eta oladi. Bu esa jamiyatda yetakchi, ilhomlantiruvchi shaxs sifatida tanilishiga xizmat qiladi. Kreativ fikrlash orqali inson jamiyatdagi muammolarni hal qilishda faol ishtirok etadi, yangi imkoniyatlar yaratadi, natijada uning jamiyatdagi mavqeyi ko'tariladi. Ijodkorlik insonning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi, ruhiy qoniqish beradi, bu esa jamiyatda faol va ijobiy shaxs sifatida tanilishiga yordam beradi. Umuman olganda, ijodiy va kreativ fikrlash jamiyatda nafaqat shaxsning o'zini rivojlantirishida, balki atrofdagilar uchun ham foydali bo'lishida katta ahamiyatga ega.

Pedagogik yondashuvlar va metodlar. Kreativlikni rivojlantirish uchun interfaol metodlar, muammoga yo'naltirilgan o'qitish, loyiha faoliyati, guruh ishlari va muhokamalar qo'llaniladi. O'quvchilarga ijodiy fikrlash imkonini beruvchi vazifalar berish, xatolikdan qo'rqmaslikni rag'batlantirish ham samarali ta'lim jarayonini ta'minlaydi.

Natija va xulosa

Ijodiy qobiliyatlar va kreativlikni pedagogik jihatdan to'g'ri rivojlantirish ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Shaxsning ijodiy salohiyatini to'la ochish uchun pedagoglar ijodiy yondashuvlarni doimiy ravishda takomillashtirishi zarur. Ijodiy qobiliyatlar va kreativ fikrlash insonning jamiyatdagi mavqeyini oshirishda asosiy omil hisoblanadi. U yangi va samarali yechimlar topish, raqobatda ustunlikka erishish, o'zini aniq ifoda etish va yetakchilik qilish imkonini beradi. Shuningdek, ijodkor inson jamiyatga ijobiy ta'sir ko'rsatib, o'zining shaxsiy rivojlanishi va ishonchini oshiradi. Natijada, kreativ fikrlash jamiyatda hurmat va e'tirofga sazovor bo'lishning muhim kaliti bo'lib xizmat qiladi. Shaxsda kreativlikni oshirish uchun quyidagicha yo'l tutishni joiz deb bilaman. Birinchidan, doimiy ravishda o'qib o'rganish. Bu yangiliklardan bohabar bo'lishga undaydi. Jumladan, turli sohalarida kitoblar mutolaa qilish, yangi yerlarga sayohatlar uyushtirish, dunyo ko'rish kabilar kreativlikni oshiruvchi asosiy omillar hisoblanadi.

Zamonaviy yosh o'qituvchilarda ilmiy tafakkurni shakllantirish ustuvor vazifalar sirasiga kiradi. Rivojlangan davlatlar diniy va dunyoviy tafakkurning shaxs ma'naviyatiga ta'sirini o'rganib chiqdilar va bu ta'sirning shaxs kamolotidagi o'rni naqadar beqiyos ekanligini tatbiq etdilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Kadrlar tayyorlash milliy dasturi. Toshkent.: 1997-yil
2. Milliy istiqlol g'oyasi: asosiy tushuncha va tamoyillar. Toshkent.: 2000 yil
3. Azizxujayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent.: 2003 yil
4. Mirzakarimova M.M. Umumta'lim fanlarini tadbirkorlikka yo'naltirib o'qitish tizimi || Science and Education. -2020.
5. N.Sh.Xudaynazarov. O'quvchi yoshlarda ilmiy va diniy tafakkurni shakllantirishning ijtimoiy differensial xususiyatlari. || Xorazm: Khwarezm publication, 2024.-136 b